

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 27. února 1907.

Ročník XXXVI--Číslo 31.

Zprávy americké.

Zasedání 59. kongresu.

V senátu během minulého a předminulého týdne mnoho mluvilo se o japonské otázce v Kalifornii. Jako obyčejně namluvilo se řečí jako vody, ale celkem nikdo neřekl nic nového a závazného. Konečně přece senát usjednotil se a schválil předlohu o přistěhovalectví s dodatkem Kaliforniánů, jak ji dohodl výbor obou sněmoven odporučil. Tím vyhovělo se přání prezidentovo, aby nechtuný spor japonský v San Francisku byl aspoň částečně upraven. — Práce v kongressu pokračuje opravdu pomalu. Zdá se, že páni kongresníci mají na všechno dost času. Často zbytečnými řečmi zabírají se cenný čas a později se ho nedostává. Líknavost kongressu konečně i samotného prezidenta pohněvala, neboť trpělivost každého člověka jde jen do jistých mezí. V pondělí minulého týdne svolal republikánské vůdce a ujednal s nimi, že předloha přistěhovalectví, o podpoře obchodnímu loďstvu a o úpravě pracovní doby pro železniční zřízení musí být přijaty bez dlouhého rokování. Kongress mimo to musí přijati povolení na různé věci v obnosu \$100,000, k čemuž potřebuje nejméně aspoň týden. Prezidentovi bylo slíbeno, že s prací bude se nyní pospíchat. — V pondělí min. týdne přijal senát povolení na loďstvo, které ještě o \$12,000,000 zvětšil. Proti postavení dvou bitevních lodí dle vzoru Dreadnoughta nebylo učiněno žádných námitek. Dne následujícího přednesl mormonský senátor Smoot řeč na svoji obhajobu. Odsuzoval snahu některých, kteří dočítali chtěli jeho vyloučení ze senátu. Senátor Dillingham jej silně podporoval. Dne následujícího, když senát o věci této hlasoval, bylo vyloučení zamítnuto. — Zastupitelstvo zabývalo se po několik sezení povolením na poštu, o kterém bylo mnoho debatováno. Konečně ve středu bylo povolení na poštu přijato. Všechno zvýšení služného bylo přijato do předlohy, ač dříve o této věci nejvíce namluvilo se řečí. — V úterý minulého týdne podpsal konečně Roosevelt zákon přistěhovalectví. Nyní je třeba zvoliti devítičlennou komisi, která by provedla důkladné šetření dnešního stavu přistěhovalectví. Ve volbě těchto devíti členů komise bude Roosevelt velice opatrným. Již nyní nabízí se mu několik lidí, ale prezident nechce se v jmenování ukvapiti. Jak prohlásil, nechce, aby do této komise zvoleni byli lidé výstředních názorů, kteří by věci nebyli k prospěchu.

Nový zákon přistěhovalectví.

Nový zákon přistěhovalectví, který přijat byl jak senátem, tak i sborem zástupců, zvýšil daň z přistěhovatele ze dvou na čtyři dolary. Pro ty však, již dříve prodlévali v Kanadě, Mexiku neb na Kubě a dále pro ty, již přistáli na Porto Rico, Guamu a Havajsku, nařízení toto neplatí. Předloha tato, již podpsaný prezidentovým stala se zákonem, ustanovuje, aby zvoleni byli tři senátoři, tři poslanci a tři jiné ei-

vilní osoby do komise, která by přistěhovalectví otázku důkladně vyšetřila a potom prezidenta splnomocnila, by vešel ve vyjednávání s ostatními národy za účelem regulování přistěhovalectví. Zároveň bude splnomocněn, že po případě bude moci svolati mezinárodní konferenci, která by otázku přistěhovalectví důkladně vzala na přetřes. Zákon ten nařizuje ve svých dodatcích, aby společnosti, zabývající se dopravou přistěhovalectví, měly pro tyto větší prostory, než až dosud. Majitelům lodí povoluje se dvoutletá lhůta, během které mají ona zlepšení provésti. Předloha zákona přistěhovalectví byla před přijetím důkladně přetřásána. Jednou z nejhlavnějších příčin odkladu byla požadovaná zkouška vzdělání, dle které přistěhovec, který aspoň v jednom jazyku neumí čísti a psát, byl zamítnut. Dodatek tento připojil dům zástupců, ale konec koneč od ní upustil.

Vojta Mašek daroval Matici Vyššího Vzdělání \$1,000.

Pokladník Matice Vyššího Vzdělání p. W. F. Severa oznamuje, že zesnulý Vojta Mašek vzpomněl na M. V. V. slechutným darem v obnosu \$1,000. Čin tento je nejlepším dokladem upřímného českého citění zesnulého a zároveň důkazem, že zesnulý přál z plna srdce dobrým snahám. Vojta Mašek byl členem Matice a příspěvky své zasílal pravidelně.

Obchod Spoj. Států s cizinou.

Statistická data o stavu našeho zahraničního obchodu, sestavená odborem obchodu a práce, skytají mnohá zajímavá fakta z minulého roku. Tak ku příkladu zajímavé jest, že ačkoliv během roku 1906 přivezeno sem bylo automobilů v ceně skorem pěti milionů dollarů, zdejších výrobků též vyvezeno v ceně \$4,409,186. Z té sumy počítá se více než milion na automobily, vyvezené do tak průmyslové země, jakou jest Anglie. Typické země, kde koně nemohou vyhověti uspokojivě lokální dopravě, spotřebovaly největší část amerických automobilů; mezi nimi nalézá se zejména Mexiko, Záp. Indie, Již. Amerika, Austrálie, ano i britická Východní Indie. Jinou zajímavou stránkou vývozu našeho jest, že Spojené Státy produkují jednu polovinu světové těžby mědi a vyvázejí jí daleko více, než kterákoliv země. Za sedmatřicet milionů importováno bylo mědi za minulý rok a vyvezeno za devadesát milionů dollarů. Podobně asi má se to s bavlnou. Spojené Státy produkují tři čtvrtiny tohoto průmyslového výrobku na celém světě, vzdor tomu však importovaly za jedenáct milionů dollarů surové bavlny z jiných zemí; bavlna ta dovážena jest sem hlavně z Egypta. Spojené Státy jsou dále považovány za zem, kde nejvíce vyráběno jest bavlněného zboží; vzdor tomu za rok minulý dovezeno sem bylo bavlněných tovarů v ceně devětašedesáti milionů; jsou to ovšem jemnější, rukou vyráběné druhy bavlněného zboží, jako krajky, vyšívání a pod. Spojené Státy, do nichž ovšem musíme počítati Porto Rico a Havajsko, vyvezly za minulý rok zelené šli surové kávy 31,518,494 liber; jak podotknuto, vývoz tento spadá hlavně na vrub zmíněných ostrovních držav našich.

Školská otázka v Kalifornii vyřízena.

Prozřetelná školská otázka v Kalifornii, jež měla skoro přivésti Spoj. Státy k válce s Japonskem, byla konečně vyrovnaná. Dům zástupců přijal opravenou předlohu přistěhovalectví zákona a školský výbor v San Francisku odstoupil z té příčiny od nařízení, dle kterého japonské děti neměly právo navštěvovati školy, jež určeny byly pro děti bílé. Japonské děti připuštěny budou v San Francisku do škol bělochů, ale pouze za jistých podmínek. Dopělí Japonci budou nuceni navštěvovati školu orientálskou, zvláště k tomu účelu zřízenou. Do obecných škol připuštěny budou jenom ty děti japonské, které jsou s bílými v stejném věku. Během času prezident přikročí k tomu, aby s Japonskem uzavřel smlouvu dle znění přistěhovalectví zákona. Japonské listy oznámily poloúřední přijetí změny přistěhovalectví zákona, ale vlastní úsudek o tom nevyslovily.

Dráhy prohrály.

Z Washingtonu oznámeno v pondělí, že nejvyšší soud rozhodl při státu Nebraska, v níž se tento domáhal na dráhách zaplacení dlužných daní, ve prospěch našeho státu, tak že dráhám nyní nezbudie nic jiného, než zaplatiti jak učinil každý jiný obyčejný poplatník. Dráhy Burlington a Union Pacific, jež až dosud byly hlavními činiteli v politice státu našeho, odepřely zaplatiti daně z roku 1904, 1905 a 1906, ježto se jim zdály býti příliš vysoké a nezákonné. Snažily se za pomocí nejlepších svých právníků přesvědčiti o tom příslušné soudy, a když se jim to nepodařilo ve spolkovém obvodním soudu pro district Nebraska, obrátily se na nejvyšší soud spolkový. Senátor Brown jako nejvyšší státní návladní vedl při, jež nyní konečně a trvale rozhodnuta ve prospěch státu našeho. Dráhy musí zaplatiti nejen kolem \$1,000,000 na dlužných daních, ale i úrok a soudní útraty, jež budou zajisté hezky vysoké.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* V těchto dnech došly p. P. V. Rovnianka, slovenského předáka, úřední listiny, jimiž potvrzuje se jeho jmenování ruským podkonsulem, sídlem v Pittsburgu.
* Ve Philadelphii, Pa., zvolen byl mayorem republikánský kongresník John E. Reyburn. Porazil svého demokratického soupeře Williama Pettera většinou 33,000 hlasů.
* V Joliet, Ill., otrávil se na hrobě své milenky Fred Foster. Mladá dívka, do níž mladík byl silně zamilován, zemřela před měsícem otrávením krví.
* V Madison, Wis., sešlel následkem neustálého rozčilování zprávami z Thawova procesu John Lordolph. Upadl v takovou zuřivost, že musel býti odvezen do ústavu choromyslných v Mendota. Stále mluví o tom, že věnuje \$100,000 aby Evelině Harrymu pomohl.
* Státní železniční komise ve Wisconsinu snížila na železnicích Chicago, Milwaukee & Northwestern a Chicago, St. Paul, Minneapolis & Omaha jízdné z 3 centů na 2½ za míli. Myslí se, že i ostatní železnice budou nuceny dopravné snížit.

Z Hlavní Úřadovny ČSDPJ.

Otčeným spolkům a členům ČSDPJ.

Přikládám zápisky ze schůze dne 6. ledna 1907, kteréhož dne sešel se účetní výbor a odbýval svoji čtvrtletní schůzi, vzdor protestu tajemníka a pokladníka, že nebude možno mít součty v pořádku. Výbor sešel se dopoledne. Přítomni byli br. Tyra, Baštýř, Vrtiš, Mixa, Wrábek a Skok.

Výbor prohlédl knihy tajemníka a pokladníka a našel, že jsou v úplném pořádku. Z té příčiny je potvrdil a podepsal. Ve 2 hodiny dostavil se br. Kreh a br. Válek.

Záležitost zemřelého br. Franka Šhístka předsevzata a usneseno, aby br. J. Kotval, důvěrník č. 13, vyplatil pojistku manželce Kateřině Šhístkové v obnosu \$500.00, ale certifikát, nařizující vyplatiti dalších \$500.00 pro děti, aby u sebe ponechal. Proháním soudem ustanoven bude poručníkem, který za nedopělé dítky kvitancí může dát a potom kvitovaný certifikát sem zaslat.

Záležitost požadavku "St. Paul News" za tisknutí roční zprávy dána výboru, sestávajícímu z Wrábka a Kreha k vyřízení.

Účet právníka J. W. Willise za práci při žádosti za zrušení rozsudku poroty \$100.00, odevzdána byla br. Vrtišovi, Válkovi a Krehovi k vyřízení. Tjž oprávnění jsou dle uznání účet onen zaplatiti.

Dále usneseno bylo, aby vyžádány byly nabídky br. Wrábka, V. Bureše a p. A. Geringra na 500 certifikátů. Nabídky tyto budou předloženy účetnímu výboru v dubnové schůzi a též rozhodne, komu tisk zadán bude. Dále usneseno bylo, aby dána byla br. Wrábkově zakázka na 1000 velkých a 1000 malých papírů, dle úmluvy za \$2.56 a \$2.25.

Následující účty byly povoleny a k vyplacení odkázány:

F. Wrábek, tisk, služné a jízda	\$23.50
Václav Tyra, za půl roku služné a jízda	26.60
F. Skok, za půl roku služné a skřív v banku	39.00
A. F. Vrtiš, jízda a služné	6.60
F. Mixa, jízdné a služné	5.00
M. F. Baštýř, jízda a služné	4.60
F. A. Kreh, čtvrté čtvrtletí	50.00
M. A. Kreh, nájem	12.00

Na to byla schůze ve 4:30 hod. uzavřena.

Stále docházejí na Hlavní Úřadovnu čtvrtletní zprávy a navrhuje listiny nedostatečně vyplněné a jsem nucen znovu upozorniti bratry tajemníky, aby, dříve než sem listiny pošlou, důkladně je prohlédli a dříve, než je sem pošlou přesvědčili se, že skutečně jsou řádně vyplněny, tak aby k doplnění zpět zasílány býti nemusely.

Vydavatelstvo orgánu dopisem ze dne 24. ledna přešle nám, že mnozí bratři, ač dobře vědí, že orgán zasílán je jim úplně zdarma, přece z pošty si orgán neberou a tam ležeti nechávají. Vydavatelstvo tuto svoji stížnost provází několika listky, kde poštímistrové oznamují, že ten a ten bratr list odmítá.

Bylo by již skutečně na čase, aby mezi bratry Č. S. D. P. Jednoty a vydavatelstvem orgánu na-

stal konečně poměr lepší a upřímnější. Důrazně upozorňujeme bratry tajemníky, aby zasílali vydavatelstvu orgánu závčas změny adresy anebo nové adresy. Neradi čítáme nemístné stesky bratrů, kteří si stěžují, že nedostávají orgán. Vydavatelstvu orgánu i nám činí to největší potěšení, když všichni čtenáři dostávají orgán správně. Rychlé oznámení změny adresy ušetří nám nejen mnoho hledání, ale i práce. Za druhé, list je zaslán, ale adresát jej nedostane, poněvadž změna adresy přestěhovavšího se bratra oznámena nebyla. Není to tedy naprosto vinou naší, nýbrž vinou těch, jejich povinností jest změnu adresy oznámiti. Denně prý dochází listky od poštovních úřadů, že ten, či onen bratr na určeném místě nebydlí. Když podobný listek vydavatelstvo obdrží, nemůže jej vyříditi a sice z té příčiny, že adresa oněch bratrů není jim známa a dále proto, že na onom listku není udáno, ku kterému číslu dotyčný bratr patří. Vydavatelstvo má adresář uspořádaný dle jednotlivých čísel spolků a velice často jsou jména stejná. Vydavatelstvo nemůže vyhovět, aby nestala se mýlka. Mnozí z pouhé tvrdohlavosti orgán, jež jim dochází jednou měsíčně, odbírají nechtí. A my z té příčiny máme s tím mnoho svízelného a mnoho zbytečné práce. Každý člen měl by považovati za svoji povinnost, aby, když se přestěhuje, oznámil orgánu změnu adresy. Stačí vzíti poštovní listek, napsati naň změnu adresy a číslo spolku ku kterému dříve dotyčný bratr náležel. Bude-li se dle toho každý řídit, nebude příčin k různým steskům, jež jsou většinou zavineny samotnými úředníky. Nuže, bratři úředníci, dbejte, aby tyto nepřístojnosti zmizely. Sami dbejte, aby nebylo mezi spolky a orgánem žádného nedorozumění.

Dále žádáme při této příležitosti bratry, již jsou v účetním výboru, aby při přehlížení knih řádně se přesvědčili, jsou-li úmrtní poplatky, záložní fond a poplatky na Hlavní Úřadovnu vždy řádně zasílány. To povede k pořádku, kterého jest u nás nejvíce zapotřebí. Bratři, již několikrát dal jsem návrh, abychom si z orgánu našeho udělali "Hovornu." Nuže, aby bylo o čem náhledy vyměnit, navrhuji, aby úřad účetníka a pokladníka byl spojen. Pokladník aby konal všechny povinnosti a kde bylo by třeba, aby dán mu byl jiný bratr k výpomoci. Rád četl bych náhledy pro i proti. Nuže k dílu a hledme si vzrůstu naší Jednoty.

V Láscu, Bratrství a Svornosti
Franta A. Kreh, tajemník.

* V těchto dnech uveřejnil výbor 35 pojišťujících společností, které urovnávaly ztráty zemětřesením v San Francisku způsobené. Cena všeho zničeného, nebo poškozeného majetku odhaduje se na 315 milionů dollarů. Společnosti nahradili 180 milionů na 102,000 pojistek. Největší pojistky zaplacené na jednotlivé budovy byly: Palace Hotel \$1,205,000; St. Francis Hotel \$992,200; Merchant's Exchange 582,000 dollarů; Spreckelsova budova \$400,000; Call \$315,000; budova Shrove \$348,497; Fairmont Hotel \$200,000.